

ERŐS

NYILVÁNOS

Rev Paul Markovits
161 Hazelwood Ave
PITTSBURGH 7 PA

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUS LAPJA

— Vol. XXVI. Évfolyam — — 1962. JÚNIUS No. 6. szám. —

Pünkösöd az első keresztyén egyház születésnapja is. Emellett az ige mellett igen fontos Máté 16-ban, a 13-18. versek bizonyágtétele, amikor Péter az Úr Jézus kérésére így felel: "Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia."

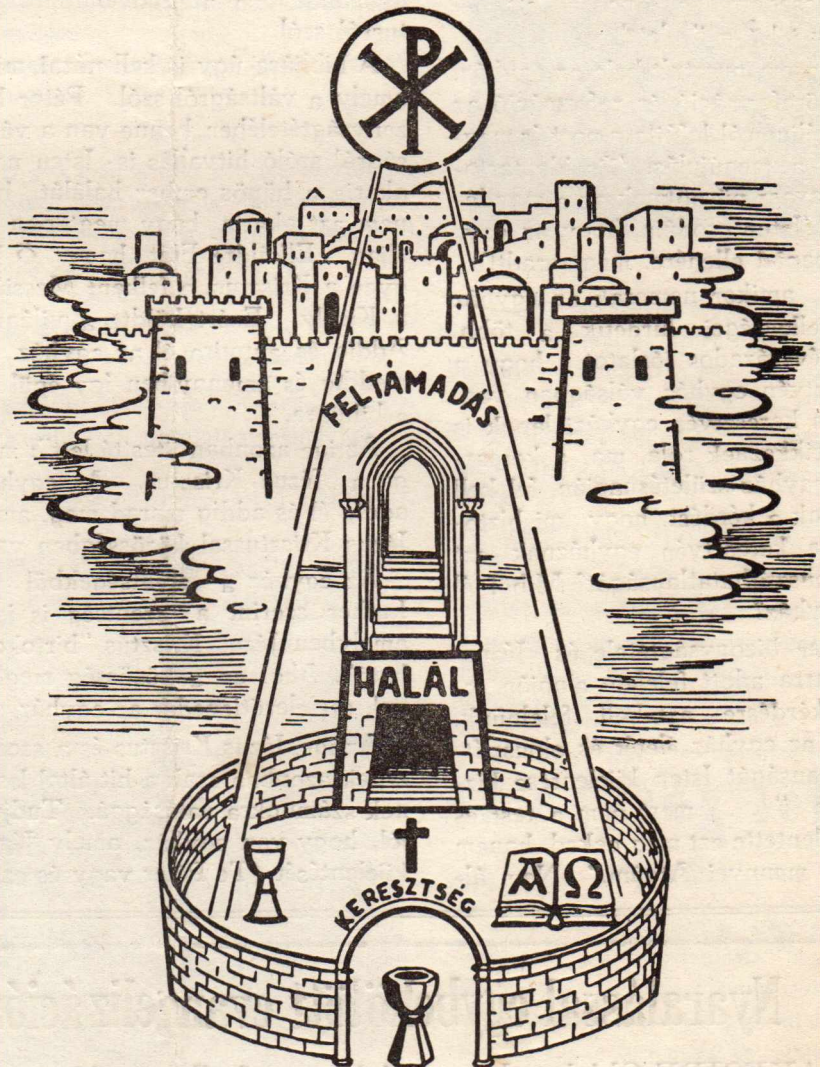
Nem arról akarunk most emlékezni, hogy az egyház miképen jön létre, hogyan születik, hogyan folyik az élete és esetleg hogyan jár le a rendelt ideje. Mert nekünk nem kérdés az, hogy van egyház. Mi tudjuk és valljuk, hogy az egyház volt, van és lesz. Mert voltak, vannak és lesznek emberek, akik szerették az Urat, áldozatokat mutattak be neki és velök volt Isten, aki a váltság ígérését adta és életét azoknak, akik hisznek benne. Az egyházat nem lehet kinullázni a világból, mert elpusztíthatatlan.

Jézus, Péter bizonyágtételére azt mondja: "... én mondom néked, hogy te Péter vagy és ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat és a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat." — Ez az egyház jövője. Vagyis Jézus tudta előre, hogy az egyházat a pokol kapui fogják támadni. Gondoljunk Néro császár korára.

De akármilyen gyors iramban ment is a keresztyénség üldözése, a terjedése még nagyobb iramban ment előre. A börtönök őrei lettek keresztyénné és soha a császár nem aludhatott nyugodtabban, mint amikor ilyen keresztyénné lett testőrök vigyáztak életére, álmaira.

Az ördög azonban taktikát változtatott. Megszűnt az egyház üldözése és elkezdődött Nagy Konstantinnal az egyház világi támoga-

MIBŐL ÉL AZ EGYHÁZ?

tása s ezzel az egyház elvilágiasítása. Elkezdődött a templomépítés, mert a keresztyének az üldözés alatt katakombákba jöttek össze is-

tentiszteletre s ezek helyett most az egyház ragyogó székesegyházakat épített, melyek látványosságává lettek a világnak. Az egysze-

rú köntösű halászberek utódai aranyos, ezüstös miseruhákat öltöttek magukra és zúgó harangszó, orgonabugás között vonultak be az aranyozott oltárhoz, ahol még a kehely is aranyból volt. Bekövetkezett az, ami egy erdélyi fakelyhen olvasható: valamikor a templom oltárán fakupák voltak, de aranypapok szolgáltak az oltár mellett, most aranykupák vannak rajta, és fapapok szolgálnak az oltár körül. Néró császár nem tudott annyit ártani az egyháznak, mint Nagy Konstatin és nagy Teodózius azzal, hogy államvallássá tették a keresztyén vallást és nem üldözték többé Krisztus népét. Az egyház elkénelvemesedett és öncélú lett. — "E v i l á g" lett!

Mégsem pusztult bele az egyház. Az előreformáció és reformáció az evangéliumról lefújta a port és megindult a megújulás. (És ide tartozik Ravasz püspöknek az a mondása is: "Isten csodája, hogy az egyház, papjai ellenére, megmaradt!")

Ma, amikor nemcsak az egyház nyílt ellenségei hirdetik a több, mint évszázados jóslatot, hogy a keresztyén egyház válságban van, hanem keresztyén egyházi lapok is vezércikkeznek róla, ma, a keresztyén egyház születésnapján, fel kell tennünk a kérdést, hogy mi biztosítja a keresztyén egyháznak ezt az elpusztíthatatlanságát? Miből él az egyház?

Péter bizonyágtétele és Jézusnak arra adott felelete alapján erre a kérdésre azt kell felelnünk, hogy az egyház életét és elpusztíthatatlanságát Isten kijelentése biztosítja "... mert nem a test és vér jelentette ezt meg neked, hanem az én mennyei Atyám." Nem ál-

talában az, hogy van bibliája, hanem az, hogy az egyház hogyan néz a bibliára. A reformáció népének nem kell különösebben magyaráznunk, hogy nem az biztosítja az egyház életét és megmaradását, hogy az oltáron ott van a biblia, hanem az, hogy az egyház hogyan néz erre a bibliára? Nem arról van szó, hogy az egyház becsülje meg a bibliát, hanem arról, hogy úgy nézzen a bibliára, mint Isten kijelentésére. Kiről szól ez a kijelentés? Az egész biblia Krisztusról szól. Erről: "Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia!" — Krisztusról szól az egész ótestamentum képekben, árnyképekben, de mindenben az eljövendő Krisztusról szól.

A bibliára úgy is kell nézni, mint amely a váltságról szól. Péter bizonyágtételében benne van a váltságról szóló hitvallás is: Isten nem akarja a bűnös ember halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen. Elküldte Fiát, hogy Ő legyen a Krisztus, a felkent Messiás, a Király. Ezért küldte a világra. Addig és annyira él az egyház, ameddig és amennyiben így épül rá a bibliára.

Az ige azonban "testté lett": maga a Jézus Krisztus. Az egyház addig él és addig marad meg, amíg Jézus Krisztussal közösségben van.

Az egyház a szentségekből él. Luther szerint a szentség is ige, amelyben Jézus Krisztus "birtokolható". Ahol ez a közösség meglapul, ott elerőtlenedik az egyház.

Az ige, Jézus Krisztus és a szentségek azonban csak a hit által lesznek számunkra valóságga. Tudjuk jól, hogy van egyház, amely Jézus kijelentését (Te Péter vagy és ezen

a kősziklán építem fel anyaszentegyházamat"), úgy magyarázza, hogy itt Jézus Péter személyére építi rá az ő egyházát. Ez a Péter azonban pár verssel odább ezt a rendreutasítást kapja: "Távozz tőlem Sátán: bántásomra vagy nekem..." Nem Péter személyére, hanem a vallástételben megfogalmazott hitre építi fel Jézus anyaszentegyházát. Hit nélkül sem az ige, sem a szentségek nem jelentenek semmit. Hitből él az egyház!

Míg az egyház ezen a fundamentumon, kősziklán áll, addig a pokol kapui sem vehetnek rajta diadalmat. De ha erről lelép egyszer, akkor elpusztul. Nem úgy pusztul el, hogy nem lesz egyház, de elpusztul, mint helyi gyülekezet. Az egyházat kívülről nem lehet elpusztítani, de belülről igen. Az egyháznak tehát nem a pokol kapuin kitóduló fergeteges ördögördő az igazi ellensége, hanem a hitet elhagyott emberek. Az igazi pusztítást ezek végzik. Jaj nekem, ha e sorok elolvasása után, Istennek Szentlelke reám mutat és ezt mondja: "Te vagy az az ember!"

— Christophorus után —

L. W. A.

LUTHERÁNUS

VILAGAKCIÓ

AZ EVANGÉLIKUS

SZERETET-SZOLGÁLAT
VILAGOT ATÖLELŐ KARJA...

ODAADTAD-E MÁR

EZÉVI ADOMÁNYODAT?

"Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek." Tit. 2:11.

Nyarálással egybekötött evangelizációs hetünk

LAKESIDE Ohióban lesz, július 1-7 napokban.

Bővebbet lapunk más helyén közlünk. Szeretettel hívjuk erre a nagy testvéri találkozóra Amerika és Kanada magyar evangélikusait!

MEGHÍVÓ

- 1962. július 2-7. -

LAKESIDE, Ohio

Az AMEK nyári, evangelizációval összekötött, nyaralási sorrendje:

Vezető lelkész:

Brachna Gábor

Tábor-parancsnok:

Markovits Pál

* * *

NAPI PROGRAM:

Közös, vagy egyéni reggeli

D. e. 9-9.30-ig: Reggeli áhítat. (Zsol-tárok alapján.)

9.35-9.45-ig szabad idő

9.45-10.45-ig BIBLIA KÖRÖK. ("Az Evangélium igazsága" nyomán. az I. r. 8-69. oldalig bezárólag.)

10.45-11-ig: szabad idő

11-12-ig: A KERESZTYÉN ÉLET. HIT ÉS ERKÖLCS KÉRDÉSEI. ("Az Evangélium igazsága" III. r. alapján.)

A délután szabad

(Fürdés, pihenés, olvasás, kirándulás, hajó-kirándulás, stb.) — Vacsora.

ESTE: 7 órától 7.45-ig szabadtéri istentisztelet magyar és angol nyelven.

7.45-8.15-ig szabad idő.

8.15-kor a Hoover Auditórium szórakoztató műsora. (Ingyenes.)

* * *

Az előadások sorrendje:

Július 2., hétfő:

Hogyan ismerjük meg Isten akaratát?

Július 3., kedd:

Kicsoda Isten és kicsoda az ember?

Július 4., szerda:

Kicsoda az Úr Jézus Krisztus, kicsoda a Szentlélek?

Július 5., csütörtök:

Evangélium, — keresztség, — Úr-vacsora.

Július 6., péntek:

Hogyan teljesítjük Isten akaratát a Jézus Krisztusban?

* * *

Kedden este 7 órakor: papnék megbeszélése

Szerdán este 7 órakor: lelkészek megbeszélése

* * *

Gyermekek: Nurserytől egészen a 6. osztályig külön program, minden korosztály részére. A junior és senior high school ifjúság pedig a központi programon vesz részt.

Jr és Sr ifjúság szülei nélkül is részt vehet a konferencián

Erre az alkalomra Amerika minden evangélikusát szeretettel meghívjuk.

* * *

Részletes felvilágosítást a magyar ev.

lelkészi hivatalok adnak, vagy szerkesztőségünk.

Jelentkezni lehet alábbi címen is, — megjelölve az igényeket és személyek számát — :

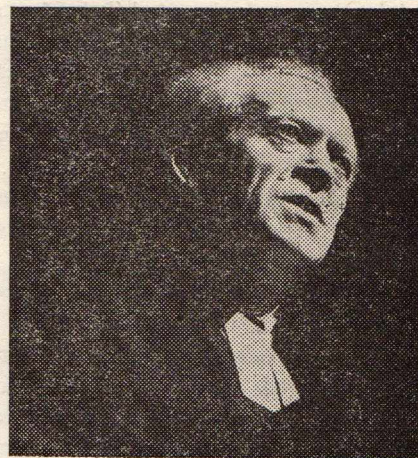
ERŐS VÁR

P. O. Box 1094

Cleveland 2, Ohio

ORDASS PÜSPÖK

ÚJABB SZÍVROHAMA

Bécs — (LWF) —

Az "Evangelische Pressedienst" májusvégi értesülése szerint Ordass Lajos püspök állapota — újabb súlyos szívroham után — javulóban van.

A püspököt budapesti otthonában érte a szívroham húsvét hétfőn, április 23-án.

Ordass Lajos február 6-án volt 61 éves.

Mint ismeretes, a kommunista rendszer visszavonulásra kényszerítette 1958 júniusában. Azóta fokozott szívbetegséggel küzd.

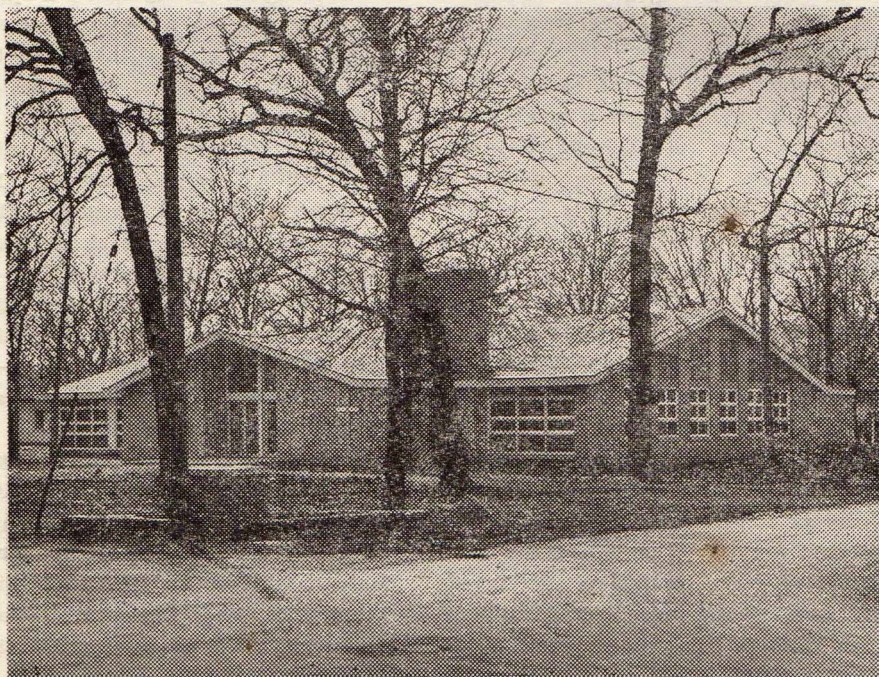
(—)

Az egység lelke

(Csel. 2:11.)

A pünkösdi evangélium régi és örök igazságát, a "co-existentia" ma divatos nyelvén így fogalmazhatjuk meg: békés együttélést csak a Szentlélek, az Egység Lelke teremthet és tarthat meg.

Nem tudunk együtt élni. Világunknak ma ez az egyik legnagyobb baja. A tudomány, a közlekedés és hírközlés rohamos gyorsulásával térben és időben mind közelebb hoz bennünket egymás-

hoz, de a köztünk lévő bűn okozta távolságot nem tudja eltüntetni. Az önzés, irigység, kapzsiság, hatalomvágy, viszálykeltő kórokozói egyre több és veszedelmesebb széthullást idéznek elő.

Bomlóban van a családi közösség. — Egyre nő a válások száma. A család önmagától nem tud megújulni. Gyenge a közösséget összetartó ereje. A népek közötti kölcsönös megértést munkáló lélek ereje nélkül az Egyesült Nemzetek Szervezetének békés együttélést biztosítani akaró törekvései eredménytelenek maradnak. A békekonzferenciáktól mást, mint sikertelenséget nem várhatunk mindaddig, amíg az igazságnak, szabadságnak, békés jószándéknak összehozó lelke helyett a gyűlölet emelte Vasfüggöny ossza ketté a világot. A mai atomkorszakban az emberiségnek ez a békétlen egymással szembenélése világpusztuláshoz vezethet.

Sürgősen fel kell ismernünk, hogy az emberi lélek a világ megmentésére, az emberiség összetartására nem elégséges. A békés együttélés létrehozása a magunk erejéből nem futja. Szükség van egy magasabbrendű lélek uralmára, különben elveszünk.

Ezért olyan vigasztaló a pünkösdi evangélium. Van Szentlélek, Istennek Lelke. Nem vagyunk a magunk erőtlén emberi lelkére hagyatva.

Ez a Szentlélek nyitotta meg az első pünkösdkor egybegyűlt sokaság szívét

az evangélium befogadására. Mintegy haromezren keresztkeltek meg, jutottak így a Szentlélek által Krisztusban közösségre, lelki egységre. Nemcsak a nemzetiségük, fajuk, nyelvük különbözősége választotta el őket egymástól, hanem különböző érdekelletetek is. És mégis, sokféle különbözőségük ellenére is, Isten Lelke egységet teremtett közöttük. Nem lettek mássá. Saját nyelvükön hallották az ígét. Különböző jellegzetességeik nem szűntek meg, csak átnemesedtek azáltal, hogy Krisztus életével oltattak be. Egymással felebaráti testvéri közösségbe kerültek, miután hit által Krisztusban egyé váltak.

A Szentléleknek ma is ez a hatása. Egyesít. Ma is Krisztus-hitre juttat. Hit által Krisztusban ma is egyek lehetünk, mert Krisztus megváltó hatalmával és feltámadásával, a bűnnek egymástól elválasztó vasfüggönyét áttörte. Ezért a hitre vezető Szentlélek segédelmével és általa embertársainkkal békességünk lehet. A Szentlélek ereje nélkül, önmagunktól csak háborúságunk van Istennel és ezért az emberekkel.

A Szentlélek Isten szeretetét viszi bele a lelkünkbe s ezért tudunk az Istentől kapott, de a bűn miatt elfelejtett anyanyelvünkön, a szeretet nyelvén újra szólni egymáshoz.

Igy fejleszti és valósítja meg Isten Lelke az emberek békés együttélését. A családtagok különböző vérmérsékletét nem változtatja meg, de megnyitva szívünket Isten új életet teremtő Igéjének, az ellentéteket kiegyenlíti és a bűn rontotta lelki egységet helyreállítja. Nem változtatja át a nemzeti különbözőségeket a nemzetköziség egyformaságává, de az összes népeket a Vele való közösségbe hívja és vezérli, hogy minden nép benne lássa meg a közös Atyát és ezáltal egymásban, mint egy Atyának gyermekei, a testvért szeressék. Csak ezen az úton, a Szentlélek vezetése úton változhatnak át a gyűlölködő nemzetközi világ. Nem az emberek létrehozta külső szervezeti közösségben, hanem a Szentlélek teremtette belső lelki egységben valósulhat meg az emberiség békéje. Ezért mindennél fontosabb, hogy Istennek ez a szervező ereje, Szentlelke, az Egység Lelke mindhatásosabban érvényesülhessen külső és belső világunk felett.

“Ha láttál fűszálat, rügyet, — írja

egyik neves igehirdető — és észrevetted, hogy milyen tökéletes engedelmes-séggel adják át magukat hóditójuknak, a tavasznak, akkor azt is tudod, mit kell neked csinálnod ezzel a világot megszentelő új és mennyei életet támasztó erővel, az Isten Szentlelkével szemben. És ha láttál avar-levelt, száraz ágat, halott madarat, leégett erdőt és fagyforrázta barackvirágot, — azt is tudod, mi sors várja azt a lényt, amelyik kiszakad az ébredő, alkotó és teremtő tavasz nagy közösségéből és mi sors várja azt az egyént, azt a családot, azt a nemzetet, amelyik kiszakad Isten lelkének örökkévaló, élettámasztó, teremtő tavaszából.

Nagy sietséggel, teljes átadással tegyünk róla, hogy itattassunk meg Szentlélekkel s keresztkeltesünk egy testté, Krisztus dicsőséges testévé.

Asbóth Gyula

HAZAI HIREK

Ez alatt a cím alatt ritkán közlünk híreket, — ennek magyarázata: a hazai evangélikus élet kényszerű kettőssége.

Ha a hazai egyházi lapjainkat olvassuk (Evangélikus Élet, Lelkipásztor) egyik szemünk örül, a másik meg szomorkodik. Örülünk annak, hogy oda-haza, egy Isten ellen forduló politikai vezetés alatt is, alkalmas és alkalmatlan időben, hirdettetik az evangélium, mindhalálig hűséges igehirdetők ajkáról. De mikor ezekben a lapokban az evangéliummal teljesen ellenkező hitetéseket és hamis politikai magyarázatokat olvasunk, nem ítélkezünk, hanem szomorkodva gondolunk arra, hogy milyen nagy politikai nyomás alatt kell Isten országáért harcolni azoknak a “hivatalosoknak”, akiket arra akarnak kényszeríteni, hogy ne az evangélium formálja ki azt az egyházi életet, amelyben élniök kell, hanem az állam hivatalos politikai felfogása irányítsa azt, — ők pedig igazolják a politika kétes igazságait az evangéliummal.

Sapientia sat! Minden hazáját, egyházát, hittestvéreit és az IGAZSÁGOT szerető ember belátja, hogy ilyen körülmények között reánk nem a bírálát, hanem csak egyetlen feladat vár: imádkozni azért, hogy Isten Szentlelke adjon nekik világosságot, egyházi életük “jerichói” útján és erősítse meg őket

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai
Magyar Evangélikus Konferencia
lapja

Szerkesztő: Egyed Aladár

Kiadó: Juhász Imre

ERŐS VÁR — (MIGHTY FORTRESS)
P. O. Box 1094. — Cleveland 2, Ohio

* JUNE 1962. *

* No. 6. (55.) *

— Issued monthly September to June;
by-monthly: July and August —

Published by the
Hungarian Conference of the U. L. C^o A.

in cooperation with the

National Lutheran Council

Subscription: \$3.00 a year

Second class postage paid
at Cleveland, Ohio

azzal a tapasztalattal, hogy a világ Ura és a történelem formálójá ma is Isten, hogy nem az lesz, amit Kelet, vagy Nyugat akar, nem az, amit a világ hatalmasai, vagy a kisémberek tömege akar, hanem az, amit Isten akar és nekünk az válik javunkra. Mert Istentől függetlenített sors, világtörténelmet formáló tényező nem volt és nem lesz sohasem.

Nekünk sokat kell imádkoznunk azért is, hogy Isten könyörüljön azokon, akiknek kezében a kormányzó hatalom van, akik a népek sorsát tartják a kezükben és a hatalmat, hogy szabaduljanak elsöprő indulatoktól, pusztító szándéktól, hogy Istentől kapjanak világos látást, békés szándékot, emberi jóakaratot s így lehessenek előmunkásai Isten országának.

Most azonban örömmel közöljük azt a hírt, amely 1962. jan. 1. helyzettel képet ad egy nemcsak illetékes, de legilletékesebb genfi egyházi író tollából arról: milyen "fennmaradt" szeretet-intézményeink működnek odahaza, a szeretet-intézményeinket szétrobbantott nagy összeomlás után mi maradt meg? A kimutatás így szól:

Összesen 220 hely üdülők részére, 382 öreg ápolat, 20 egészséges gyermek, 190 gyógyíthatatlan gyermek; összesen 592 ápolat. — Összesen 136 munkás. Ezek közül 32 volt diakonissza, 40 új diakóniai munkás, 8 lelkész, mint otthonvezető, a többi alkalmazott.

Ebből a genfi beszámolóból tudjuk meg azt is, hogy ezeknek a szeretet-intézményeknek fenntartására odahaza egy-egy gyülekezet háromféleképpen is áldoz: egy kötelező offertóriummal, egy házi-gyűjtéssel, mely rendszerint diakóniai nappal van összekötve és egy költségvetési tétellel. Még három kötelező offertórium van odahaza: a Gyül. segély, Lelkésznevelő Int. és az egyházi alkalmazottak üdültetése javára, vala-

mint házigyűjtés évenként a Lelkésznevelő Int. s Gyül. segély részére.

Amint láthatjuk a gyülekezetek valóban hordozzák a szeretet-szolgálatot és áldoznak is érte!

A másik örvendetes hír, hogy milyen nagy segítséget jelentett a Lutheránus Világsszolgálat segélye 1857-ben és 1959-ben. Az 52 vasúti-kocsí rakományból az intézmények teljesen új ágyneműt, takarókat, konyhafelszerelést, ruhákat és kb. két évre elegendő élelmiszer alapanyagot (liszt, zsír, tejpor, cukor, húskonzerv stb.) kaptak, valamint egy komnibuszt szállításra és adományok gyűjtésére. Ez az adomány felújította az összes intézmény leltárát, a kapott élelmiszerek által megtakarított összeg-

ből pedig nagyon szükséges renoválásokat tudtak elvégezni. — Az 1959-es pénzbeli adomány egyes intézményekben építkezéseket tett lehetővé.

A hazai szeretet-intézmények, — mint Isten eszközei, — e mai világban is végezhetik szolgálatukat, 13 központtal, 18 gyülekezetben, 592 ápolttal és 136 diakóniai munkással.

Legyen érte dicsőség Istennek!

(szerk.)

SZÉP AJÁNDÉK. — "Az Evangélium igazsága" c. könyv 406 oldal, 136 képpel, ára vászonkötésben \$3. Megrendelhető az Erős Vár címén.

Levélvárás beteg anyámtól

*Várni, a nap, ha vérpirosan ébred,
s nevetve hint szét sok, sok fénymesét.
Nézni a fénylő déli messzeséget
s ha elborít az esti szürkesség
csak várni . . . várni, — félve, fogvacogva —
hogy él-e még?*

*És mégis félni minden kószá hírtől,
betűtől is, mely túlról érkezik.
Eldugni . . . aztán féltő remegéssel
keresni rajt az ő kezit,
úgy, mint a vak az értékét a pénznek,
mint orvos mások lüktető erét.
Az ujj hegyébe szőni át a kérdést,
hogy él-e még?*

*Várni és mégis kérni, hogy ne jöjjön,
S önnön nevem, ha két fülemhez ér,
elbújni, mert egy perc, egy gondolattal
tovább van ő.*

Így még egy percreg él.

Fáy Ferenc

É R T E S Í T É S !

Júliusban lapunk kettős számban (július-augusztus) jelenik meg, július végén. Ez a kettős lapszám egyúttal u. n. "európai-szám" lesz, ami azt jelenti, hogy a lap anyagának háromnegyed részét az Európában élő emigrált magyar ev. lelkésztestvérek írják. — Az ÚTITÁRS (európai magyar menekültek lapja) júniusi száma pedig "amerikai szám" lesz, mert ezt Amerikában élő magyar ev. lelkészek írták, igyekezve benne az amerikai viszonyokat és az amerikai magyar ev. egyházak sorsát és munkáját megismertetni.

Az ERŐS VÁR köszönti

A CLEVELAND W S EVANGÉLIKUS

OLTÁREGYLETET

25 ÉVES JUBILEUMÁN

Minden amerikai evangélikus egyház életében a PERSELY fontos szerepet tölt be, hiszen a hívek vasárnaponként abba teszik bele az egyházfenntartó boricatokat adományaikkal.

Emellett azonban minden magyar evangélikus egyháznak van egy MÁSIK perselye: az Oltáregylet munkája. Ebbe a perselybe rakják bele asszonytestvéreink azt a kifogyhatatlan munkaenergiát, amivel a másik persely HIÁNYAIT pótolják és bizony az egyház költségvetésének egyensúlyát legtöbbször ez a persely biztosítja.

Jézus előtt is fontos volt a persely, mert az Úr Jézus — akár tetszik nekünk, akár nem tetszik, — beleszól a pénzügyeikbe. Ezért ült le a jeruzsálemi templom ajtajában, istentisztelet végén, szemben a templomi persellyel és nyíltan vizsgálta, ki mennyit ad a peselybe.

A templomi perselyezés után a lelkész megszokta áldani annak tartalmát és imádkozik azért, hogy a begyűlt pénzt, amelyen annyi szenny és bűn tapad, Isten tisztítsa meg és úgy építse bele az egyház munkájába s legyen belőle épülés az adakozónak és dicsőség Istennek.

Ez az imádság szükséges az Oltáregylet munkája után is, de ezt a munkát először megáldja mindig: asszonyaink áldozatának hívő szándéka, fáradozásainak tisztes verejtéke és a szolgálat öröme.

Minden szolgálatukban nemcsak a krisztusi alázatosság van benne, amely a legkisebb szolgálatot is azzal a hűséggel végzi, mint a legnagyobbat, de öröme is, amely a közösség szent szol-

gálatában van. Ott, ahol a világ unatkozik, ők örökkévaló célokért örömmel dolgoznak. Abban, amit a világ bolondságnak tart, ők a szolgálat lelkét látják. A világ jelszava ma ez: kevesebb munkaidő, magasabb órabér, asszonyaink pedig, — sokszor hetekig tartó kemény előkészítő munka után, — nem egyszer reggel 4 órától estig dolgoznak, egyházunkért ingyen és örömmel. Jelszavuk bibliai: "Jobb adni, mint venni!"

Igaz, hogy az Úr Jézus Márta szorgalmával szemben kiemelte Mária igeszomjúságát. Az Oltáregylet asszonyai azonban istentiszteleteinknek is a legszorgalmasabb látogatói. Ők a földiekkel törődő, de a mennyiekről sem feledkező Márta típusát képviselik a világban.

Szolgálatukban nemcsak a templom, vasárnapi iskola s azok felszerelése, külső, belső rendje, tisztasága van benne, de emellett betegeket látogatnak, gyászolókat vigasztalnak, szegényeket, menekülteket segítenek, s emellett az amerikai magyar életnek is hűséges ápolói, támogatói minden magyar egyesületi munkának (cserkészlet, magyar iskolák, sport, stb.) s a magyar lélek és nemzeti szokások megőrzéséből is kiveszik részüket.

A Cleveland W S Evangélikus Oltáregylet 25 év óta végzi áldozatos hűséggel ezt a munkát a növekvő szükséggel együtt növekvő szorgalommal. Mi adott nekik erőt ehhez a nagy munkához? Az, hogy először magukat adták az Úrnak, és Neki engedelmeskedve, az Úr csodát tudott rajtuk kezesztül tenni az egyház 25 éves életében is.

Május 27-én délelőtt ünnepi isten-

tiszteleten adtak hálát az Úrnak nagy kegyelméért. Istentisztelet után pedig közös ebéden emlékeztek meg azokról, akik ebben a munkákban vezetők voltak. Az ünnepi beszédet Brachna Gábor, a gyülekezet legelső lelkipásztora, az AMEK elnöke mondotta. Az üdvözléseket pedig Márton Jánosné, aki eleinte, mint a munka motorja, jelenleg pedig annak elnöknője, köszönte meg kérészetlen s a tőle megszokott, rövid, de frappáns beszédében.

Az ERŐS VÁR tisztelő szeretettel köszönti a Cleveland W S Evangélikus Oltáregyletet és kívánja, hogy munkájuk áldott gyümölcseinek még sokáig boldog élvezői lehessenek!

Szerkesztő

HALÁLHÍR. A hazai evangélikus tanítói-kar egyik legáldottabb munkása tért haza Urához, 68 éves korában. — Loos János. Több, mint négy évtizeden keresztül szolgált Urát, egyházát és hazáját. hittel, felelős szeretettel mindaddig, amíg a tüdőrák félre nem állította a nemzet munkásainak áldott munkaköréből. Példás családi életének legáldottabb bizonyágtevő gyermekei: Tibor (Nyíregyháza) és Éva (Cleveland), akik az özvegyen maradt édesanyával a a nagyszámú rokonsággal együtt, Isten akaratában megnyugvó szívvel és a hitnek vigasztalásával gyászolják. Temetése Rajkán volt, április 28-án. Az igazak emlékezete áldott!

750 ÉVES

A LIPCSEI TAMÁS KÓRUS

Júniusban ünneplik a világhírű lipcsei Tamás Kórus fennállásának 750. évfordulóját. Az 1212-ben alakult Kórus a reformáció után az evangélikus egyház intézményévé vált. 1722-től 1750-ig Bach János Sebestyén volt a karmestere. A Bach ünnepi Hét keretében lesz a jubileumi megemlékezés.

Figyelem!

Lapunk minden előfizetőjétől, — aki előfizetését rendszeresen küldi, — azt kérjük:

SZEREZZEN EGY ÚJ ELŐFIZETŐT!

Ha ezt megteszik:
E G Y Ú J E L Ő F I Z E T Ő T k é r ű n k !

ö n f e n n t a r t ó v á v á l u n k !
C s a k e g y e t l e n e g y e t !

KÉRDEZZ.....

..... FELELÜNK

New Brunswick, N. J. — "Igaz-e, hogy Luther kolostorból szöktette meg azt az apácát, akit feleségül vett? — Egy római katolikus lapban olvastam ezt."

FELELET: Luther feleségéről, — Bóra Katalinról a következőket tudjuk: Bóra Katalin elszegényedett nemesi család leánya volt. Ezen a címen került be 1521 április 1-én, 22 éves korában, szülei kívánságára a ciszterciák nimpt-schi zárdájába, amelyet kizárólag nemes származású nők számára alapítottak.

A közeli Grimma város csatlakozott a reformációhoz. Luther maga is ott járt 1516-ban és 1519-ben. Kilenc apáca elhatározta, hogy kilép a rendből. Szülei azonban nem akarták visszafogadni őket. Egy öreg polgár szabadította ki őket, fiatalabb rokonával együtt, 1523. április 4-én, nagypéntek estéjén. (Tehát csak két évig volt zárdában.) György herceg birtokán keresztül, heringeshordókban vitték át őket. Wittenbergbe húsvét keddjén érkeztek és Luther családnál helyezte el őket. Négyet a szülők később visszafogadtak, a többit Luther férjhez akarta adni, de félt attól, hogy nemesi származásuk akadály lesz, félnék majd attól, hogy nem tudnak dolgozni, főzni.

Lassan férjhez is mentek. Luthert Schönfeld Éva érdekelte a legjobban, mert ő volt köztük a legműveltebb. — Éva azonban egy orvosnak lett a felesége, anélkül, hogy valaha is megtudta volna, hogy Luther érdeklődött iránta. Bóra Katalin volt a legkevesebbé csinos és Luther úgy látta, hogy kissé büszke is. Bóra Katalin iránt azonban egy gazdag nürnbergi patricius családból való ifjú érdeklődött, aki Wittenbergben tanult. Mikor ez hazament, Katalint dr. Glatz Gáspár oklamündi lelkész kérte feleségül. Katalin azonban Baumgartnerre várt s mikor az mást vett el, akkor jelentette ki, hogy vagy Lutherhez, vagy Amsdorffhoz menne csak feleségül.

Erre Luther 1525. jún. 13-án megkérte Bóra Katalin kezét és másnap már meg is volt az esküvő, 14 nap múlva pedig a lakodalom, amely akkor a házasság polgári elismerését is jelentette. Egész Wittenberg ott volt a la-

kodalmon. Az eskető lelkész Bugenhagen volt. Sok ajándékot kaptak. Többek közt Magyarországról egy hordó tokaji bort. Az egyetem nagy ezüst serlegét ajándékozott nekik, amely kívül-belül dúsan volt aranyozva. Bóra Katalin ekkor 26 éves volt, Luther pedig 42. Mindenki azt hitte, hogy összedől a világ. — A következménye egy mintaszerű, áldott, boldog házasság és családi élet lett.

Bóra Katalin nehéz anyagi helyzetbe került. A ház üres volt. A konyhában nem volt edény. A legszükségesebb fehérnemű is hiányzott. Ami volt, az is rongyos volt. A szobákban a falról pergett a mész. Az istállók üresek voltak. A kert elvadult. A fizetés pedig mindössze évi 200 forint volt. Jöttek a gyerekek. Hat gyerekkel nőtt a háztartás. Luther pedig az adakozásban és vendéglátásban tékozló volt. Pl. az eislebendi prédikátor 9 gyesmekkel lakott nála, mint vendég, hosszú ideig. — És "KATA ÚR", — amint Luther elnevezte szeretetből feleségét, — 15 évi házasság után mégis tudott egy kis birtokot vásárolni 610 forintért. —

Luther halála után az özvegy papnék keserves sorsa jutott osztályrészül. — Nyugdíj nem volt. A mansfeldi grófok

a megígért 100 forint járadékot nem fizették. A birtokot el kellett adni s kosztosok tartásából tengette életét.

1552-ben a wittenbergi himlőjárvány miatt az egyetemen Torgauba ment, de útközben a lovak a kocsi elragadták, egy tó szélére sodorták, ott kiugrott, a vízbe esett, meghült és 53 éves korában meghalt. Halálós ágyánál 17 éves leánya és két legkisebb fia állottak. — Torgauban temették el a templomban, az egyetem rektora tartott felette gyászbeszédet.

Bóra Katalin a földiekkel nem tördődő, de a mennyeiekről el nem feledkező Márta típusa volt. Márta hibái nélkül. Férjének minden munkája érdekelte, elkísérte őt egyházlátogató útjaira is. Mindig volt ideje a férjével való lelki beszélgetésekre. Ura fel-sőbbiségét elismerte, de érette felelősséget is érzett. Teljesen magára vállalta a család anyagi kérdéseit, hogy férjét ezektől megszabadítsa. Luther azt mondotta róla: "Nekem kegyes és hű feleségem van, aki semmit sem ront el nekem." — dr —

"Valamit tesznek, lélekből cselekedjétek, mint az Őrnak és nem embereknek." Kol. 3:23.

Az Evangélikus Konferencia

1962. évi ülésének sorrendje

Június 29-én, pénteken délután érkezés, elszállásolás és vacsora az egyház rendelkezése szerint.

Június 29-én este 7:30-kor: Esti áhítat, Majd előértekezet.

Június 30-án, szombaton:

(reggeli a szállásokon egyénenként),

8.30-kor: M e g n y i t ó á h í t a t .

9 órakor: A közgyűlés megnyitása.

Tárgysorozat:

1. Mult jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése.

2. Elnöki jelentés.

3. Pénztáros jelentése.

4. Ellenőrök jelentése.

5. Jelentés az ERŐS VÁR-ról.

a/ Pénztári beszámoló

b/ Kiadóhivatali jelentés

c/ Szerkesztő jelentése

6. Floridai otthonról jelentés

7. Magyar gyülekezeteink jövője

8. L. C. A. ismertetése

9. Magyar evangélikusok a nagyvilágban.

10. Magyarok a külmiszióban, — a m a i misszionárius

11. Esetleges indítványok

12. Az AMEK hivatalos feloszlása

13. Határozat az új magyar konferencia megalakulása ügyében

14. Esetleges választások

15. A közgyűlés bezárása

Az ebéd és vacsora kérdésében a helyi gyülekezet rendelkezik,

Július 1-én, vasárnap:

Sajtó-istentisztelet. — Igét hirdet:

Brachna Gábor.

Délután mindnyájan résztvesznek a L. C. A. alakuló közgyűlésén.

Ennek végeztével indulás haza, illetve

L a k e s i d e , Ohio, az egyhetes evangelizációval egybekötött nyaralásra. (Detroittól kb. 2 órai hajítás.)

Gyülekezeti hírek

CLEVELAND — ELSŐ

Lelkész: Brachna Gábor

Pünkösöd ünnepén az angol istentisztelet keretében konfirmáltunk 11 gyermeket: Ágoston Róbert, Balatoni Ildikó, Fazekas Diane, Fifik Steve, Forró Arthur, Hudson Jonathan, Kenesey Judith, Mummert Michael, Summers Jerry és Trenka Lerry. — Július 3-án a presbitérium és a gyülekezeti egyesületek díszében tisztelték meg az Oltáregyletet, mely az ősszel ünnepli majd 55. évfordulóját. Most az egyszer nem ökföztek, hanem meghívott vendégek voltak. A megjelent 90 oltáregyleti tag meghatva fogadta hálánk és megbecsülésünk kifejezését, mellyel több, mint félévszázados munkásságukat köszöntük meg. — Nemrég elhunyt Németh János testvérünk végrendeletében 500 dollárt hagyott a gyülekezetre.

CLEVELAND — WEST SIDE

Lelkész: Juhász Imre

(W. 98 és Denison. Tel.: 961-6895) — Vasárnapi istentiszteletek: 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven. — Őrvacsoraosztás legközelebb július 1-én lesz. — Vasárnapi iskolánk a nyári szünet előtt június 24-én találkozik. — Pünkösdkor két éves oktatás után 3 gyermeket konfirmáltunk meg, névszerint: Dowe Delann, Tóth Carol és Tóth Lewis. — Az Oltáregylet jubileumi ünnepéről lapunk más helyén találunk beszámolót. — Márton Jánosné elnök, Ignácz Jánosné alelnök és Szlaukó Mihályné tb. elnök a május 27-i istentisztelet keretében új Luther-kabátot adtak át a gyülekezet lelkészének, mint az Oltáregylet ajándékát.

NEW YORK

Lelkész: Varga László

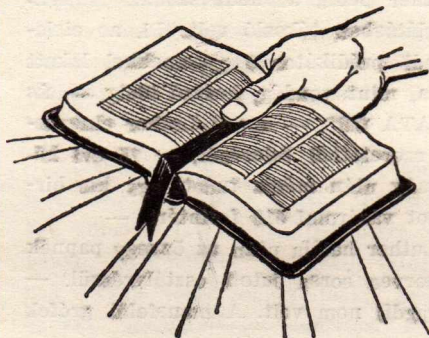
A húsvét utáni első vasárnapon ünnepélyes keretek között 7 tagot vett fel a lelkész a gyülekezet rendes tagjai sorába. Ugyanakkor iktatta tisztségébe a presbiterré választott Bátor Lajost. — Anyák napján fényesen sikerült műsoros délutánt tartott a Nőegylet, amelyen gyermekeink szerepeltek Kassay-Farkas Márta tanítójuk vezetésével, Ferjentsik T. Ilona anyák napi beszédet olvasott

fel, utána a közönség anyák napi énekeket énekelt s a lelkész imádkozott. — Műsor után uzsonna volt. — A vasárnapi iskola június 3-án tartotta évről-évré vizsgáját, istentisztelet keretében. — A New York New-Englandi Lutheran Synod június 4-5-6 napjain tartotta ezévi rendes közgyűlését a Staten Islandon lévő Wagner College tanácstermében; egyházunkat Varga László lelkész és Schaefer Géza pénztáros képviselték s a gyülekezet tagjai közül mások is kijöttek a szépfekvésű Wagner Collegeba. — Pünkösöd ünnepén szépszámmal vettek részt az istentiszteleten, melynek keretében kiszolgált a lelkész az Úr szent

vacsoráját is. Szentháromság vasárnapján konfirmáció volt. — New Yorkba látogató evangélikus testvérek figyelmét ezúttal is felhívjuk New Yorkban lévő kis templomunkra a 311 East 83. utcában, ahol minden vasárnapon délelőtt 11-kor vannak istentiszteleteink. — A templom telefonszáma: REgent 7-1030; a lelkészé: BUTterfield 8-2473.

C s a l á d i ö r ö m . Nt. Hefty Lászlóknál május 15-én megszületett a harmadik gyermek: É y a. Isten áldását kérjük lelkésztestvérünkre és családjára!

Mindennapi kenyér

— Utmutató a Biblia olvasásához —

SZTH. U. 1. VAS. — JÜN. 24.

Heti ige: Luk 10:16

*

Napi igék (jún. 24-30):

V. Luk 16:19-31. — Zsolt 8:1-10.
H. 2 Tim 3:14-17. — Zsolt 12:1-9.
K. Ez 2:1-7. — 1 Móz 7:11-24.
Sz. Csel. 8:26-35. — 1 Móz 8:1-19.
Cs. Luk 10:1-11. — 1 Móz 8:20-9:17.
P. Ez 3:22-27. — 1 Móz 11:1-9.
Sz. Ézs 55:1-7. — Róm 1:1-7.

SZTH. U. 2. VAS. — JÜL. 1.

Heti ige: Mát 11:28

*

Napi igék (júl. 1-7):

V. Luk 14:16-24. — Róm 1:8-17.
H. Csel 6:1-7. — Róm 1:18-32.
K. Préd 4:17-5:6. — Róm 2:1-16.
Sz. 1 Kor 14:26-33. — Róm 2:17-29.
Cs. Luk 14:12-15. — Róm 3:1-20.
P. 1 Kor 1:20-25. — Róm 3:21-31.
Sz. Luk 19:1-10. — Róm 4:1-8.

SZTH. U. 3. VAS. — JÜL. 8

Heti ige: Luk 19:10

*

Napi igék (júl. 8-14):

V. Luk 15:1-10. — Róm 4:9-25.
H. Márk 2:1-12. — 1 Móz 12:1-9.
K. Bír 10:6-16. — 1 Móz 13:1-18.
Sz. Márk 2:13-17. — 1 Móz 14:1-24.
Cs. Róm 4:1-8. — 1 Móz 15:1-21.
P. Róm 5:1-5. — 1 Móz 17:1-19.
Sz. 1 Ján 2:1-6. — Zsolt 112:1-10.

SZTH. U. 4. VAS. — JÜL. 15.

Heti ige: Gal 6:2

*

Napi igék (júl. 15-21):

V. Jak 2:1-9. — Bír 6:25-40.
H. Ján 8:1-11. — Zsolt 119:73-88.
K. Luk 1:5-25. — 1 Móz 18:1-15.
Sz. Luk 1:57-68. — 1 Móz 18:16-33.
Cs. 1 Tim 6:11-16. — 1 Móz 19:12-29.
P. Luk 12:49-53. — Zsolt 11:1-7.
Sz. Ján 10:40-42. — 1 Móz 21:1-21.

SZTH. U. 5. VAS. — JÜL. 22.

Heti ige: Luk 9:62

*

Napi igék (júl. 22-28):

V. Luk 5:1-11. — 1 Móz 22:1-19.
H. Luk 9:57b-62. — Róm 5:1-11.
K. 1 Kir 19:15-21. — Róm 5:12-21.
Sz. Luk 9:51-57a. — Róm 6:1-11.
Cs. 2 Tim 4:1-5. — Róm 6:12-23.
P. Luk 9:18-26. — Róm 7:1-6.
Sz. Luk 14:25-35. — Róm 7:7-13.